

15. 6. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co zbude z registru smluv?

Do červencové účinnosti zákona č. [340/2015](#) Sb. o registru smluv[1] už zbývá méně než měsíc, tedy nejvyšší čas zrekapitulovat co přinese a jaký byl jeho schvalovací proces. Předem prozradím, že se jednalo o zdouhavou a komplikovanou záležitost a že není vůbec jisté, zda bude finální podoba předpisu tím samým produktem, který byl původně zamýšlen.

Samozřejmě se jedná bezesporu nejen o právní ale i politickou záležitost, nejen proto, že spuštění registru smluv byla jedna z devíti klíčových oblastí projektu nevládních neziskových organizací nazvaný Rekonstrukce státu. Spuštěný registr smluv by měl mít vliv na celkové rapidní zvýšení transparentnosti veřejného prostoru a přeneseně tedy dopad na každého z nás.

Jak mnozí vědí, ale pro úplnost je to lepší dodat, smyslem celého zákona o registru smluv je zřídit centrální registr smluv, který bude online a přístupný veřejnosti. Bude obsahovat data, která bude možné zpracovat strojově a k nim připojená související metadata. Povinnými subjekty jsou stát, územní samosprávné celky, státní příspěvkové organizace, státní fondy, zdravotní pojišťovny a další.

Elegantní a přehledný předpis tvoří pouhých deset paragrafů, je stručný, jasný, výstižný a má jasný účel - tvrdé následky porušení povinnosti zveřejnit smlouvu. Pokud není smlouva, na kterou se povinnost k uveřejnění v registru smluv vztahuje, uveřejněna, nenabývá účinnosti, neboť smlouva, která musí být uveřejněna v registru smluv, nabývá účinnosti nejdříve dnem uveřejnění v registru smluv. Není-li taková smlouva uveřejněna ani do tří měsíců ode dne, kdy byla uzavřena, platí, že je zrušena od počátku (tohle tvrdší pravidlo se pak do praxe zavede 1. července 2017[2]).

Problémem je momentálně sněmovní tisk č. 699[3] zařazený na pořad 47. schůze[4] od 24. května, který je novelou předpisu a s větším množstvím svých pozměňovacích návrhů se snaží ochránit například Budějovický Budvar, který je národním podnikem. Předkladatelé se obávají, že by měl Budvar při povinném zveřejňování výraznou konkurenční nevýhodu oproti zahraničním producentům piva

Nejedná se pouze o Budvar, ale momentálně je ve Sněmovně více než desítka návrhů, kterými se snaží poslanci zákon o registru smluv změkčit. Výjimky by měly být pro různé dopravní podniky, nemocnice, případně společnosti jako jsou Lesy ČR, Diamo, Transgas, Čepro nebo Mero.[5][6] Důvody jsou různé, nejčastěji tvrzená nepružnost při zadávání (která je akcentována zejména při zakázkách pro nemocnice, kde údajně může dojít k ohrožení zdraví pacientů kvůli opožděnému nákupu příslušných léčiv a zdravotních prostředků) a uzavírání ve smyslu konkurenčního oslabení.

Ačkoliv je tedy šance, že zákon nakonec neprojde v dosavadní podobě, respektive bude novelizován a upraven množstvím výjimek, tak se již rozběhly navazující procesy, které mají zajistit jeho hladkou implementaci. Zárným příkladem je květnové vyhotovení Metodického návodu k aplikaci, připraveného Ministerstvem vnitra, které bylo gestorem zákona o registru smluv nebo speciální metodika k aplikaci přesahu zákona o registru smluv do soukromého smluvního práva, která v době přípravy tohoto textu ještě nebyla pro veřejnost k dispozici. Ke stažení je metodický návod například na webu Úřadu pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) nebo přímo zde.[7]

Tento metodický návod postupně rozebírá roli registru smluv (ten je k dispozici zde[8]) a Ministerstva vnitra a upřesňuje, jakým způsobem dochází k zasílání a evidenci smluv. Budou se

povinně uveřejňovat písemné smlouvy uzavřené po 1. červenci 2016, včetně příloh a případných pozdějších dodatků, objednávky a rámcové smlouvy.

Dále je zde obsažen podrobněji rozepsaný seznam obecných výjimek, který stanoví, že neexistuje povinnost uveřejňovat smlouvu s fyzickou osobou, která jedná mimo rámec své podnikatelské činnosti, technické předlohy, návody, výkresy, projektovou dokumentaci, smlouvy týkající se činnosti zpravodajských služeb a GIBS, smlouvu jejíž plnění je prováděno převážně mimo území České republiky případně například smlouvu uzavřenou adhezním způsobem.

Samozřejmě stále platí omezení stanovená už zákonem o svobodném přístupu k informacím, tedy se neuveřejňují ani prostřednictvím registru smluv. Jedná se o utajované informace, osobní údaje, obchodní tajemství či například informace o majetkových poměrech. U těchto informací pak proběhne standardní znečitelnění, které provede osoba, která smlouvu k uveřejnění v registru smluv zasílá.

Z celé metodologie je zřejmé, že ačkoliv samotná zákonná úprava je poměrně jednoduchá a je vzácnost vidět v českém právním řádu předpis o pouhých deseti paragrafech, tak pro jejich aplikaci v praxi již bylo nutné rozepsat podrobnou metodologii, která se bude dále rozrůstat, jak bylo naznačeno výše. Brzy bude zřejmé, jaká je finální podoba předpisu, tedy jaké konkrétní výjimky pro subjekty se podařilo v poslanecké sněmovně prosadit.

Od toho se bude odvíjet budoucnost předpisu se slibnou budoucností, který snad nezůstane pouhou nenaplněnou schránkou.

Mgr. Jan Metelka,
advokátní koncipient

[1] 340/2015 Sb.

[2] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[3] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[4] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[5] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[6] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[7] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[8] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

Další články:

- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)